

Helsedirektoratet
Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/4110-12

Dato
18. januar 2021

Statsbudsjettet 2021: Etablering av Helsedataservice

Helse- og omsorgsdepartementet viser til oppdrag i tildelingsbrev av 18. desember 2020 om å bistå med kompetanse og kapasitet i arbeidet med etablering og overføring av vedtaksmyndighet til Helsedataservice, og bistå med kompetanse i tilgangsförvaltningen når vedtaksmyndigheten er overført. Direktoratet for e-helse skal gjennomføre oppdraget om å etablere Helsedataservice i samarbeid med Helsedirektoratet og de andre aktørene som inngår i interimsorganisasjonen, og spesifiseres nærmere i dette brevet.

Bakgrunn

Etablering av helseanalyseplattformen og Helsedataservice som nasjonal funksjon for tilgang til helsedata, skal bidra til å gjøre disse dataene mer tilgjengelige for forskning, statistikk, analyse, kvalitetsforbedring, beredskap og styring til beste for pasienter og befolkningen. Målet er å effektivisere og forenkle tilgangen til helsedata, samtidig som personvern og sikkerhet styrkes.

Stortinget vedtok 24. november endringer i helseregisterloven som legger grunnlaget for å etablere helseanalyseplattformen som en nasjonal løsning for analyse av helsedata og starte forberedelsene til etablering av Helsedataservice som førstelinjetjeneste for tilgang til helsedata. Helsedataservice og helseanalyseplattformen skal reguleres i forskrift.

Rammer for oppdraget

Regjeringen har besluttet at Helsedataservice og ansvaret for å forvalte helseanalyseplattformen skal forankres organisatorisk i Direktoratet for e-helse. Direktoratet får ansvar for å forvalte tilgang til helsedata gjennom Helsedataservice og utvikle og forvalte helseanalyseplattformen som et nasjonalt økosystem for helseanalyse. Det innebærer at direktoratet får vedtaksmyndighet for tilgjengeliggjøring av data og blir dataansvarlig for helseanalyseplattformen.

Etablering av Helsedataservice medfører videre at det skal overføres oppgaver og ressurser fra registerforvalterne til den nye funksjonen. Departementet viser i denne sammenheng til oppdrag av 9. september 2020 som forberedelse til budsjettekniske endringer som etter planen gjennomføres fra 1. januar 2022. Direktoratet for e-helse bes i dette oppdraget om å anslå omfanget av organisasjonsendringen i form av økonomiske ressurser og personellressurser fordelt på den enkelte registerforvalter i de nærmeste årene. I tillegg bes direktoratet om å synliggjøre hvilke ressurser som er planlagt videreført fra Helsedataprogrammet. På grunn av beslutningen om å utrede alternativer for geografisk lokalisering ble fristen utsatt og oppdraget inngår nå som en del av oppdraget med å etablere Helsedataservice.

Regjeringen har videre besluttet at Helsedataservice som førstelinjetjeneste for tilgang til helsedata, skal lokaliseres til Tynset med mulighet for enkelte medarbeidere i Trondheim. Hovedtyngden av ansatte skal lokaliseres til Tynset. Oppgavene til Helsedataservice omfatter søknads- og saksbehandling, veiledning til søkere av og brukere av data, tilrettelegging og tilgjengeliggjøring av data. Helsedataservice vil ha behov for et tett samarbeid med registerforvalterne og andre som forvalter helsedata. Samarbeidet med registerforvalterne vil være særlig avgjørende i overgangsfasen og er nødvendig for at Helsedataservice skal være i stand til å håndtere ansvaret som følger av at vedtaksmyndigheten overføres. Dette er ytterligere aktualisert med beslutningen om at funksjonen skal lokaliseres til Tynset. Det skal legges til rette for en overgangsperiode på inntil to år og mulighet for forlengelse av Helsedataprogrammet med inntil ett år for å opprettholde eksisterende kapasitet og kompetanse mens det bygges opp et nytt fagmiljø på Tynset.

Det vil være avgjørende å videreføre relevant eksisterende kompetanse i overgangsperioden, både for å opprettholde et tilfredsstillende tjenestenivå til brukere av helsedata, og for å overføre kompetanse til den nye funksjonen som etableres på Tynset. Dette vil kreve et nært samarbeid mellom de statlige virksomhetene og samarbeid med medbestemmelsesapparatene for å legge forholdene til rette for forutsigbarhet og et godt arbeidsmiljø for dagens ansatte i overgangsperioden.

Etableringen av Helsedataservice og helseanalyseplattformen innebærer også behov for å styrke eksisterende fagavdelinger i Direktoratet for e-helse for å ivareta pliktene som følger av dataansvaret for helseanalyseplattformen. Teknisk forvaltning og drift av helseanalyseplattformen tjenesteutsettes til Norsk Helsenett SF.

Leveranser og frister

Med utgangspunkt i rammene for oppdraget har Direktoratet for e-helse fått i oppdrag om å innen 22. april 2021:

- Legge fram en plan for etablering av Helsedataservice på Tynset som førstelinjetjeneste for tilgang til og analyse av helsedata, inkludert tiltak for å ivareta eksisterende kapasitet og kompetanse mens fagmiljøet bygges opp på Tynset. Utkast til plan legges fram for departementet 25. februar
- Konkretisere og oppdaterer kostnadsanslagene for etableringen av Helsedataservice på Tynset, herunder anslår omfanget av organisasjonsendringen i form av

økonomiske ressurser og personellressurser fordelt på den enkelte registerforvalter. Direktoratet skal også om å synliggjøre hvilke ressurser som er planlagt videreført fra Helsedataprogrammet. De oppdaterte anslagene skal ta utgangspunkt i direktoratets innspill til arbeidet med budsjettet for 2022 og oppdraget fra 9. september 2020. Anslagene vil danne grunnlag for budsjettekniske endringer fra 1. januar 2022.

Direktoratet for e-helse har ansvar for leveransen til departementet og for å involvere Helsedirektoratet og de andre registerforvalterne, og Helsedirektoratet skal bistå direktoratet i arbeidet. I tillegg til innspill til planen for etablering av Helsedataservice skal Helsedirektoratet bidra med beregninger av økonomiske ressurser og personellressurser, og bidra med å identifisere og vurdere ulike tiltak for å ivareta eksisterende kapasitet og kompetanse mens fagmiljøet bygges opp på Tynset. Helsedirektoratet skal også bidra med andre nødvendige innspill for å svare ut oppdraget.

Departementet ber om at den enkelte ansatte og de lokale tillitsvalgte blir involvert i disse prosessene i tråd med lov- og avtaleverk. Departementet har tatt initiativ ovenfor de berørte tjenestemannsorganisasjonene for å få etablert en medbestemmelsesavtale, jf. Hovedavtalen i staten § 11 nr. 1.

Direktoratet for e-helse skal innen 15. april også vurderer behovet for å videreføre Helsedataprogrammet etter 31. desember 2021.

Med hilsen

Lars Bjørgan Schrøder (e.f.)
ekspedisjonssjef

Marit Lie
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer